

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВОЄННА ЕКОНОМІКА»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

В межах курсу підготовка фахівця здійснюється шляхом надання знань, вироблення вмінь та формування практичних навичок, необхідних для виконання обов'язків на посадах начальників служб військової частини, створення відповідної бази для подальшого професійного становлення та самовдосконалення майбутнього офіцера з урахуванням конкретних потреб Національної гвардії України.

У межах цього курсу курсанти продовжують формувати інтегральну, загальну і професійну компетентності, а саме отримують знання щодо сутності воєнної економіки держави, її ролі в ефективному забезпеченні успішного вирішення завдань, які стоять перед Збройними Силами в цілому і Національною гвардією України.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

4 кредити (120 годин): 72 години аудиторної роботи, 48 годин самостійної роботи.

МЕТА КУРСУ

Мета курсу – формування глибокого розуміння сутності воєнної економіки держави, її ролі в ефективному забезпеченні успішного вирішення завдань, які стоять перед Збройними Силами в цілому і Національною гвардією України.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

Випускник повинен:

Знати: особливості взаємозв'язку економіки та оборони; вимоги до економічного забезпечення оборонних структур; поняття воєнно-економічної безпеки держави; особливості військової праці.

Уміти: аналізувати економічне забезпечення діяльності військ; аналізувати видатки на утримання, бойову підготовку військ, експлуатацію озброєння, військової техніки та інфраструктури і організовувати їх зменшення; здійснювати планування та аналіз використання матеріальних ресурсів у військовій частині; оцінювати ефективність використання державних коштів, що виділяються військовим частинам

Володіти: здатністю використовувати теоретичні знання й практичні навички для забезпечення якості результатів службово-бойової діяльності під час керівництва службами та підрозділами військової частини НГУ.

Мати уявлення про (бути ознайомленим): роль науково-технічного прогресу у зміцненні обороноздатності держави; поняття, принципи, функції та методи управління воєнною економікою.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей на ОП (див. табл. 1).

Підготовка здобувачів вищої освіти з дисципліни «Воєнна економіка» потребує використання активних форм навчання, які наближують навчальний процес до реальних професійних ситуацій.

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, семінарські заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації.

Лекція – бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти, завдяки чому лектор може оперативно вносити корективи у

викладання лекції. У свою чергу, здобувачі вищої освіти мають можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, дійти самостійно до певних висновків і узагальнень.

Лекція-візуалізація являє собою візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки (відео-лекція). Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування візуальних матеріалів, що переглядають.

При проведенні семінарських занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах, дискусія і мозкова атака.

Навчальна дискусія застосовується для закріплення знань, які були отримані на лекції, для придбання нових позицій, поглядів, переконань, підвищення інтересу до питань, які розглядалися, посилення мотивації тощо. Дискусія дозволяє визначити власну позицію, встановити різноманіття підходів, точок зору в результаті обміну ними, підвести до багатостороннього бачення предмету дискусії.

Робота в малих групах сприяє структуруванню лекційного матеріалу, активізації пізнавальної діяльності, розвитку вміння роботи в колективі тощо.

Мозкова атака. Суть цього методу полягає в тому, що для обговорення конкретної проблеми збирається група здобувачів вищої освіти, котра ділиться на дві підгрупи: генератори ідей і критики. Генератори ідей висловлюють всі ідеї з вирішення даної проблеми, які тільки спадають на думку.

Важливим елементом опанування професійними знаннями є самостійна робота здобувачів вищої освіти, що проводиться у час, вільний від аудиторних занять.

На практичних заняттях моделюються ситуації, наближені до реальних на посаді начальника продовольчої служби в межах змістового модуля «Економіка матеріально-технічного забезпечення».

Під час вивчення дисципліни курсанти працюють з інформацією, спираючись на положення нормативно-правової бази з регулювання діяльності НГУ, законодавства у сфері бюджетної політики з використанням друкованих видань та мережі Інтернет, виступають з доповідями і презентаціями, виконують практичні завдання, моделюють професійні ситуації.

Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності:
– виступи-інформування за темами семінарських занять.

Зміст дисципліни: Воєнна економіка як система. Сучасна структура та вимоги до воєнної економіки. Проблеми існування та розвитку оборонного комплексу України. Воєнно-економічна безпека України. Воєнна економіка та суспільне виробництво. Мобілізація і конверсія військового виробництва. Взаємозв'язок воєнної економіки та суспільного виробництва. Економіка виробничої сфери ЗСУ та НГУ.

Економіка матеріально-технічного забезпечення. Планування та аналіз використання матеріальних ресурсів у військовій частині. Сучасні проблеми матеріально-технічного забезпечення. Економіка наукових досліджень і розробок у НГУ. Трудові ресурси у військовій економіці.

Оборонний бюджет держави. Фінансове забезпечення військової частини. Ефективність використання державних коштів, що виділяються військовим частинам. Управління воєнною економікою.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань курсантів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Компетентності, які курсант набуде в результаті навчання:

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення курсантами

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ІК	Здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми тилового забезпечення військових частин у процесі службово-бойової діяльності, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій й характеризується невизначеністю умов і вимог	Повністю. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне (підготовка доповідей, розв'язування практичних завдань, усна відповідь).
ПК 1	Управління службовими (робочими) або навчальними процсами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів	Повністю. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне (підготовка доповідей, розв'язування практичних завдань, усна відповідь).
ПК-5	Організовувати та управляти службовими (робочими) або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів	Повністю. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне (підготовка доповідей, розв'язування практичних завдань, усна відповідь), рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік з оцінкою).

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється на групових заняттях шляхом усного або письмового опитування. Крім того, на цих заняттях оцінюються якість та повнота відпрацювання графічних і текстових документів. На семінарських заняттях оцінюється ступінь засвоєння теоретичного матеріалу шляхом заслуховування підготовленої доповіді та/або розгорнутої відповіді на питання, запропоновані викладачем для обговорення.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ (ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ)

Знання слухачів оцінюються за національною (чотирибальною - "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") шкалою, шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) і за 100 бальною шкалою академії.

Загальні критерії оцінювання знань та їх відповідність шкалам оцінювання наведені у таблиці 2:

Таблиця 2

За шка лою ECTS	За націо нальною шкалою	За шкал ою академії	Критерії оцінювання
-----------------------	----------------------------------	---------------------------	---------------------

За шка лою ECTS	За націо нальною шкалою	За шкал ою академії	Критерії оцінювання
A "Відмінно"	Відмінно	90-100	Слухач виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
B "Дуже добре"	Добре	82-89	Слухач виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
C "Добре"		75-81	Слухач виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
D "Задовільно "	Задовільно	66-74	Слухач виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципів, які може усунути самостійно.
E "Достатньо"		60-65	Слухач виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою,

За шка лою ECTS	За націо нальною шкалою	За шкал ою академії	Критерії оцінювання
			рекомендованою програмою; припустив помилки у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX "Нез адовільно"	Незадовільн о	35-59	Слухач має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F "Нез адовільно"		1-34	Слухач не мав знань зі значної частини матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

На заліку оцінка виводиться за окремими оцінками за відповіді на запитання білета.

При двох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (A), якщо обидві оцінки «відмінно» (A).

«Добре» (B), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (A), а друга «добре» (B);
- обидві оцінки «добре» (B).

«Добре» (C), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (A), а друга «добре» (C) або «задовільно» (D або E);
- обидві оцінки «добре» (B або C).

«Задовільно» (D), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (D);
- одна оцінка «добре» (B або C), а друга - «задовільно» (D або E).

«Задовільно» (E), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (E).

«Незадовільно» (F або FX), якщо одна з окремих оцінок «незадовільно» (F або FX).

При трьох і чотирьох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (A), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «добре» (B або C), а решта — «відмінно» (A);

«Добре» (B), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «задовільно» (D);

«Добре» (C), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «задовільно» (E);

«Задовільно» (D), якщо в окремих оцінках не більш двох оцінок «задовільно» (E);

«Задовільно» (C), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «незадовільно» (F або FX);

«Незадовільно» (F або FX), якщо в окремих оцінках більше однієї оцінки «незадовільно» (F або FX).

При проведенні заліку у формі комп'ютерного тестування оцінка за тестові завдання виставляється:

«Відмінно» (A), якщо надано понад 90% правильних відповідей;

«добре» (B), якщо надано 82-89% правильних відповідей;

«добре» (C), якщо надано 75-81% правильних відповідей;
«задовільно» (D), якщо надано 66-74% правильних відповідей;
«задовільно» (E), якщо надано 60-65% правильних відповідей;
«незадовільно» (FX), якщо надано 35-59% правильних відповідей;
«незадовільно» (F), якщо надано 1-34% правильних відповідей.

Підсумкова оцінка формується через розподіл балів між поточним контролем та заліку у співвідношенні 60% оцінки за практичні дії, семінари, поточний контроль і 40% за результати екзамену.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими оригінальними.